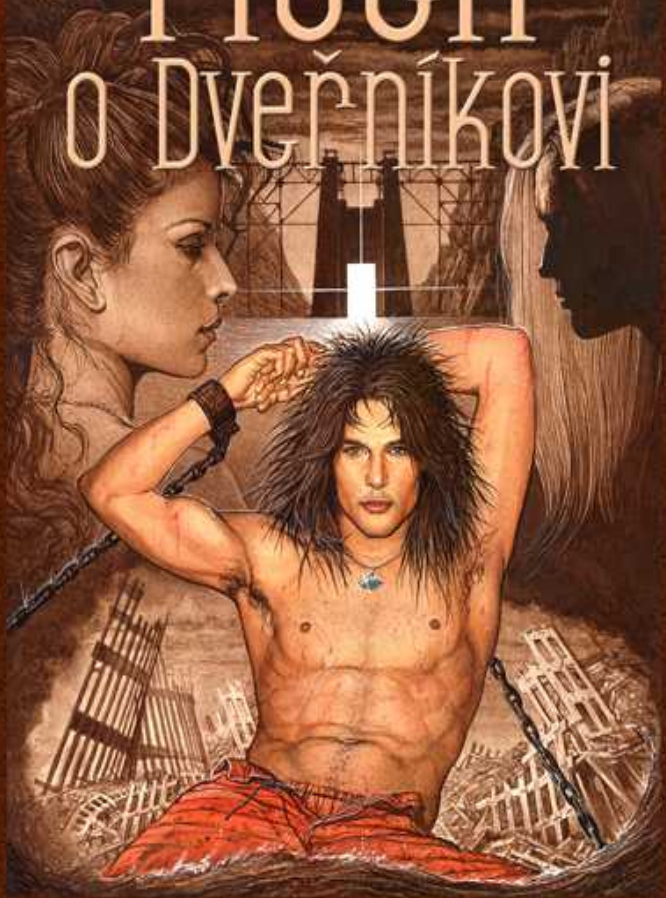

JANA REČKOVÁ

Píseň o Dveřníkovi

CENA TRIFID 2004

TRIFID

Jana Rečková
Píseň o Dveřníkovi

Jana Rečková

Píseň o Dveřníkovi

TRITON

Vynálezce dveří

Kolem Moravského Žalova byly spousty mezí a zdálo se, že dospěli si jich docela považují. Cyril si je oblíbil také, protože na nich mohl sedat, koukat na pole a vymýšlet vynálezy. Tedy ne že by nevěděl, k čemu jinak meze slouží těm pitomým velkým klukům a rozchechtaným holkám. On měl prostě jiné starosti.

Pořád něco vymýšlel a objevoval, ale obvykle pak časem zjistil, že už ho někdo předešel. Nebo mu o tom někdo řekl. Dospělí věděli víc než on, protože ho schválně nepouštěli do knihovny. Jo, ale stěžujte si na diskriminaci dětí! Zeptají se, jestli nemáte hlad a nechybí vám hračky.

Zkrátka, poslední dobou, asi tak od osmi let, Cyrilovi připadalo, že na světě už bylo vynalezeno všechno, co se vůbec vynalézt dalo.

Toho dne, na který později úplně zapomněl, seděl na mezi a díval se na nebe, které brzy po poledni zešedlo a on už v něm cítil nastrádanou vodu, miliardy a miliardy kapek, a možná i kroupy, proč ne, když je srpen, a třeba se brzy začnou na obzoru vzdouvat bachraté mraky nabitě statickou elektřinou, takže z nich za chvíli dychtivě začnou šlehat blesky a hledat si cíl.

Vymyslel bych bleskosvod, jenže ty už taky existují. Zachmuřil se. Ještě neměl na čele vrásky, ale pracoval na nich. Proč jsem se narodil v tak blbě době?

Nebe šedlo víc a víc, ale na bouřku to nějak pořád nevypadalo, mraky zůstávaly nudně placaté. Vtom se před Cyrilem červeně zablesklo, na chvíli neviděl, ale ve skutečnosti neoslepl, jen mu zakryl výhled červený plášť, který mu vítr připleskl na obličej.

„Promiň,“ řekl kdosi a plášť od něj odlepil.

„Uf,“ vyhrkl Cyril. „Co to bylo?“

„Nic moc,“ odpověděl muž v červeném. Byl zjevně dospělák, rozhodně podle velikosti, ale vlasy měl jako kluk, rozježené a neučesané, skoro jako bodliny. „Prostě jsem přišel.“

„Odkud?“ zajímal se Cyril. Měl takové tušení, že tenhle chlapík ho nemíní diskriminovat kvůli věku.

„Z Domu,“ řekl ten člověk. „To je takový svět. Jiný svět. Hm. Máte tady auta? Létající vozy? Letadla?“

„No jo. Auta a letadla a vrtulníky.“ Cyril se moudře zamračil. „Vždycky takhle přijdete do jiného světa a začnete se vyptávat? Je to normální?“

„Když narazím na dospělé, nevyptávám se, ale pozoruju,“ vysvětlil cizinec. „Oni hned jančí.“

Cyril kývl a přestal se mračit. To souhlasilo. „Takže tady někde jsou jako dveře? Hyperprostorová brána?“

„Takhle jsem o tom nikdy neuvažoval.“ Muž se zatvářil trochu zaskočeně. Přisedl si na mez. „On tam prostor spíš jako není. V té bráně. Můžeš se tam ztratit, a nejsi nikde a taky nikdy, ačkoli...“ Zamyslel se. Vypadalo to, že těm věcem moc nerozumí.

„To bych jednou rád vynalezl,“ zatoužil Cyril.

„Máš možnost. Ty přechody jsou asi přírodní. Nikdo je neudělal.“ Znovu se zamyslel, jeho oči se jakoby zevnitř zaleskly. „No, aspoň o tom nikdo neví.“

Chvíli jen tak seděli a dívali se na nebe. Potom po silnici dole pod svahem přejelo auto. Nějakej Japonec, usoudil Cyril a řekl to nahlas.

„Japonec? To jako Japončící vyrábějí auta?“ ujišťoval se cizinec.

„Jasně, a jaký!“ pravil Cyril s úctou. „A motorky a počítače...“

„Zase technický svět,“ vzdychl muž v červeném. „Tohle mě fakt nebaví. Abych se teda podíval jinam...“

Cyryl postřehl, že neznámý za tu chvíličku pochytil jeho přízvuk. „A co by vás bavilo?“ Zeptat se tak normálního dospěláka by byla fakt drzost, ale tenhle byl vážně dost jiný než ostatní.

„Chce to kus přírody, hezky po ruce. Dopravu, která nečmoudí, chápeš... Vlastně hledám místo pro jednu holku. Tady by se jí nelíbilo.“

„Co je zač?“ zajímal se Cyril. Docela rád by tomu zvláštnímu chlapíkovi nějak pomohl.

„Princezna.“ Cizinec vstal, zamával mu a udělal krok dopředu. A zmizel. Cyril zavřel pusy. Teď před deštěm by mu do ní zaručeně vletěla moucha, to byla taková soukromá pověra jeho matky.

„Takže, co kdybych vynalezl *dveře*?“ zeptal se nahlas, když mu kapku otrnulo. Podezíravě se ohlédl po šípkových keřích. Ne, nikdo mu to nezakázal.

Tichý hovor v ústí:

„Chápeš vůbec, co se v tomhle okamžiku stalo?“

Náznak zívnutí. „Vlastně... nic.“

„Někdo dostal nápad. Copak to není úžasné?“

Mladší hlas – nebo vědomí: „Je to nehmotné. Nehmatatelné, neuchopitelné. Všude a nikde. Jako my.“

Ted'

Dům na hřbitově

Nad městečkem se stahovaly mraky, celé nebe postupně černalo a lidé pospíchali do úkrytů. Elis otevřela okno dokořán a pustila do domu předbouřkovou tíhu. Za chvíli se vyrovnají; ta, kterou nosí v sobě, a ta zvenčí. Rovnováha. Než jásavě udeří první blesk.

Neměla hromosvod a domek – taková skoro zřícenin-ka – byl většinou ze dřeva, protože ho opravovala sama. Vlastně ho částečně postavila znovu; dost mu toho chybělo, když ho kupovala. Děda tesař se možná obracel v hrobě, ale stavení plus mínus drželo. Kdyby měla dědečka zedníka, všechno by bylo jinak, ne? To nic. Jednou se blesk splete a místo do kapličky na konci hřbitova uhodí do nás, do téhle neumělé chýšky a do mě, její majitelky. Třeba to stihne dřív, než se začne zajímat nějaký úřad... Jo, občas si myslela, že má ke svému amatérsky poslepovanému dílu *vztah*.

Alena, *Elis*, jak si sama říkala podle staré písničky o lásce a dávání košem, by možná měla mít *vztah* k někomu, ne jenom ke staré hnusné barabizně. Ale možná by docela ráda někomu dala košem, jenže ji v tom správném věku o ruku a srdce nikdo nepožádal. No, to se může stát každému, ne? Holky se přes to většinou přenesou a nabídnou teda něco jiného, když o ruku není zájem, nějak to dopadne, hlavně se nesmí čekat, protože časem vám tyhle hrátky začnou připadat k smíchu.

Nebo budete mluvit sami se sebou. Jako já. Možná dokonce uvidíte sami sebe. *Elis* se zamyslela, jestli by si přece jen neměla přišít nějakou tu halucinaci, ale už nejmíň posté tu myšlenku zavrhla. Ne. Žádná halucinace. Byla přičetná a střízlivá až běda. (Běda, to náhodou fakt sedí, cítila se pěkně bídne...) A nic se mi nezdálo, oponovala protivnému vnitřnímu hlasu. Přišla jsem za sebou a utěšovala jsem se. *Bude to lepší, věř mi. Podívej se na mě, nejsem teď šťastná?* Nejdívnější bylo, když jsem si podala kapesník, aby mi můj pláč nepromáčel podlahu, a uvařila si čaj. Pak jsem se opustila, ale kapesník zůstal. Nebyl můj. Totiž asi byl, ale neznala jsem ho.

To nic. Už je to za námi a právě se chystá báječná bouřka, tajemný tanec přírodních nebo kdovíjakých sil, zvláště když máte místo zahrádky před barákem hřbitov.

Proč právě hřbitov? Tak trochu náhoda, výhodná koupě. Nebo ne tak úplně náhoda? Připadala si tak o chlup blíž tomu chlapíkovi, který zmizel a po sedmi letech to asi znamená, že je po něm. Za sedm let by se dostal domů, ať už by ho zlomyslný osud a neméně zlomyslné fyzikální zákony zavály kamkoli, protože tahle planeta zkrátka není dost velká! Jo, a vůbec, kdyby milý Cyril zmizel jenom jí, ale on se ztratil i mámě a tátovi a oni pak zvonili u dveří panelákového bytu a vyptávali se Aleny, tehdy o hodně mladší a určitě vlídnější, *nevíte něco o synovi, slečno?* Nevěděla.

Později zazvonila i policie, to bylo špatné, protože Alena měla rodiče a oni zase paranoiu o tom, že nepovedená dcera jede v drogách. I když poliši byli celkem fajn, dovezli ji takovým tím autem k Cyrilovi domů a do jeho laboratoře v přístavku, zajímali se o jeho aparaturu a byli moc zklamaní, když jim vysvětlila, že hlavně mačkala knoflíky, když Cyril ze své židle někam nedosáhl, hlídala kontrolky a pomáhala s úklidem. No, někdy taky pájela drátky, ale moc jí to nešlo, vůbec nebyla technický typ a její manuální zručnost se obvykle omezovala na prkna a hřebíky.

Aspoň že nechali všechno na místě a nic neodnesli. A expert z univerzity řekl, že je to blbost, ptákovina, tomu klukovi kapalo na karbid a asi vyráběl perpetuum mobile nebo co. Udržela se a neprozradila, že to nemělo být perpetuum mobile. Nezasloužili si to, ani poliši ani expert, i když byl RNDr., doktor přírodních věd zrovna jako Cyril...

Setmělo se. Nerozsvěcela, ale ne kvůli hmyzu, zpito-mělému nabitým, *elektrickým* vzduchem. Svícení nemělo smysl, rozvody tady za městem nestály za nic, na transformátor u hřbitovní brány stačilo křivě se podívat a už vybuchoval. Světlo tu zhasínalo za deště, při sněžení, při teplém počasí a někdy jen tak. Za bouřky to bylo jasné předem.

Postavila na tácek svíčku. Svíčka hromnička, vzpomněla si na babičku, která už to také nezažila sama, jen jí to vyprávěli. No jasně, tohle je ta bludička, lákající osamělé vrahy, totálně zoufalé z města, kde se všichni poschovávají za sedmero zámků, všechno se ukryje, lidé i majetek, a oni nemají šanci. Elis si myslela, že se vrahů nebojí. Ji si zaručeně nevybere ani vrah.

Ale třeba až se zvedne vítr, zakvílí a zaharaší uvolněnými deskami vzadu na domě a pokusí se vyrvat síť z okna ložnice v podkroví, které je v podstatě půdou, jen se za to trochu stydí, třeba až zhasne věčné světýlko v kapli a začnou se kácet i lampičky na hrobech a vzduchem proletí první lístky růží, orvané vichřicí – hanobitelkou milovaných hrobů... Pak se bude bát i Elis, která nikdy nikomu nedala košem. I když nešije svatební košile a nepřivolává mrtvého miláčka a v podstatě ani nevěří, že by se mrtvým chtělo vylézat zpátky na svět, když už to jednou mají za sebou.

Vítr zacloumal uvolněnými prkny a třikrát bouchl zadními dveřmi, než se konečně zasekly v poloze napůl otevřeno – tak pro kočku nebo hodně vychrtlého zloděje. Síť v ložnici se s praskáním nadouvala, světýlko v kapli zhaslo. Hroby se ponořily do šera, uhodil první blesk.

Elis si přinesla hřeben a po větru si česala vlasy. Zády se opřela o jedinou okenici – ta druhá upadla a ještě pořád tam ležela na záhonku, kde přežily jenom pampeliš-

ky a mrňavé sedmikrásky. Tentokrát se okno už určitě rozbije. Zamyslela se, jestli s ním půjde ke sklenáři. Ne, asi ne. Neměla peníze, a navíc jí to bylo jedno. Dřív pracovala, poctivě a bez reptání, vydržela ještě pár let po Cyrilově zmizení, ale teď už to prostě nějak nemělo šťávu.

Hřbitov zhasínal lampička po lampičce jako řídicí panel jaderné elektrárny, pomalu podléhající odborné sabotáži. Až zhasne poslední kontrolka, zastaví se všechna kolečka, píсты a ventily, turbíny nebo co to pohání vodu v chlazení, nastane tma a chvíle ticha, než pro nás někdo vybere ten nejvhodnější způsob smrti. Mimochodem chcípnu i kuřata v takových těch úplně umělých líhních a drůbežárnách.

Představa tisíců umírajících kuřat jí otřásla. Je potřeba nebýt kuře, to je všecko, uklidňovala sama sebe. Ale klid pro tohle odpoledne asi nebyl to pravé. Mezi náhrobky se něco zahemžilo. Dost blízko těch čerstvě vykopaných jam. Neměla v tom úplně jasno, ale pan Chroust prostě kopal hroby do zásoby. Přestože se tady už moc nepohřbívalo. Možná to dělal místo chození do posilovny, rozhodně ho to vyšlo levněji...

Ovšem to, co se tam dole hýbalo, určitě nevylezlo z hrobu, ani obsazeného ani volného. Vrah, napadlo ji, tak přece. Probudil se z odpoledního spánku na travičce nakrátko sestřižené sekačkou a v nepřehledných místech srpem, vytrěl si z očí kocovinu a zamžoural na blesky, tolik inspirující k akci, divoké, nečekané akci!

Měla bych zavřít ty dveře vzadu. Zabarikádovat je almarou. *No pasaran!* A tohle okno, co s ním? Jo, zašoupnout příborníkem. Jestli se nerozsype, až s ním pohnu. Věděla docela přesně, co má dělat, ale z nějakého důvodu se jí nechtělo z místa. Nebo to jednoduše nedokázala. Asi to tak má být. Oběť musí vytřeštěně zírat, jak se k ní

blíží smrt, fascinována, zmražena a ochromena, přikována k oknu, se strnulým morbidním zájmem hádá, jak k tomu dojde. Pak oko zachytí odraz blesku na čepeli... Mohlo by to být rychlé. Možná.

Už rozeznávala lidskou postavu s podivně střapatými vlasy. Trčely jako hřebíky kolem celé hlavy a vzadu a po stranách se neochotně nakláněly jako... hodně dlouhé hřebíky. Takové účesy nosí hvězdy. Zpěváci a tak. Jsou asi z kovu, třeba z úhledných špon. Jako malá holka se nad tím někdy u televize zamýšlela, jak tohleto dělají a ještě jak to nakonec sundávají, jestli k tomu musí být speciální náradí...

Ten člověk se potácel, opíral se o náhrobky a jako by mezi nimi stěží hledal cestu k ní, k jejímu temnému oknu. Vyčenichal ji, i když ji nemohl vidět. Vrazi mají čich jako lovečtí psi.

Okenice za jejími zády vibrovala a osamělá klička ji píchla do lopatky. Pochopila, že se třese. Elis, která se nebojí? Bylo to k smíchu, ale nesmála se, popravdě řečeno, začala vzlykat, protože ten člověk se opravdu blížil. Vypadal rozložitý, určitě má velkou sílu. Neubráním se, pomyslela si nešťastně. Vlastně se asi nikdy, nikdy neodlepím od okna. Až sem poleze, nedokážu ho ani praštit přes pracky, tak jsem ztuhlá. Člověk má svůj strach trénovat, aby se v něm pořádně vycvičil, tak je to! Přišlo jí líto, že tak chytrá a podnětná myšlenka umře s ní. Elis, trenérka a poradkyně ve věcech strachu.

Okno bylo asi metr a půl nad zemí. Za chvíli se mu podívám do očí, napadlo ji. Je skoro tma, ale oči vrahů svítí. Určitě svítí. Oběť prý vrahovi dává svým chováním svolení k činu, psali to kdysi v novinách. Jsem dobrá aspoň jako oběť? No, teď se to každopádně rozsekne.

Muž udělal další vrávoravý krok. Měl hranatá ramena, ale možná za to mohl ten kabát nebo tuhý svetr s vy-

cpávkami. Už překročil pomyslnou hranici hřbitova a její zahrádky, šlapal teď ve zplanělých malinách, jejichž drobné plody bývaly plné červíků a padaly k zemi, smutčně fialové a netknuté. Jako Elis. Nikdo nedostal chuť.

Do trávy, která tady u domu nepoznala sekačku ani kosu (nějak se nám tady těch netknutých záležitostí nahromadilo!), dopadly první kapky deště, obrovské, těžké. Zabušily do střechy a rozstříkly se na okně, jedna jí vlhce dopadla na ruku. Déšť rychle sílil a měnil se ve slejvák, bude to průtrž, lijavec, přival! Muž, který se právě prodral maliním, napřáhl ruce a chytil ho do dlaní. Potom si je dychtivě olizoval. Byl už hodně blízko, už rozuměla, co si mumlá pod nos.

„Tak tady prší... No dobrý, dobrý. Jenom ne poušť. Nebo jsem ještě pořád u těch hovad s motorkama?“ Ještě jednou slízl kapky z dlaně, zvedl ježatou hlavu a podíval se do okna. „Co vy tam? Zmoknete.“ Uchechtl se, udělal krok a pak ještě jeden. Už z něj cítila alkohol. Škytl. „Nepomáhá to.“ Sevřel úzkou římsu, zapotácel se, a kdyby měla v ruce něco těžkého, mohla ho klidně praštit.

Odkáslala si. „Co nepomáhá?“

„Chlast. Mizerná droga, jako u nás, totálně nahouby.“ Nebyla si jistá, že řekl právě tohle. Mluvil nezřetelně, poslední slovo se úplně rozmazalo. I v tom mokrém, hustém šeru viděla, jak bledne, jak se mu oči obracejí vsloup a prsty se krouží v křeči. Pak se pomalu svezl mezi pampelišky, nacucané vodou, obličejem mu proběhl záškrub, brada se rozcukala, škrubání se zmocnilo celého těla. To už byla Elis u dveří, otevírala, táhla ho dovnitř a pokoušela se odhadnout, jestli dýchá. Husa jedna, myslela si, jako by tohle všechno sledovala ve filmu a útrpně komentovala jeho hrdinku, až se chlap probere, bude z ní zase oběť. Jasně, nehnu se z místa, přemítala otráveně, to je

snad osud nebo trest za minulý život nebo co, nezměním to, kdybych se rozkrájela.

Její smolařský vrah mlátil rukama do koberce a chrčel. Přidržela mu dolní čelist, aby mu nezapadl jazyk, jak ji to naučili v kurzu první pomoci. Křeče postupně odeznívaly. Otočila ho na bok a šla rozsvítit svíčku. Na vypínač se ani nepodívala. Vyhrabala další svíčku, našla pod chatrnou pohovkou plochý svícínek s oharkem, který se ještě dal použít, sfoukla z něj prach a také ho zapálila.

Mezitím se muž probral. Omámené oči bloudily po místnosti a na Elis utkvěly asi stejně dlouho jako na příborníku. Zajel si prsty do hřebíkovitých vlasů a nepopíchal se, asi byly fakt jeho vlastní.

„Já aspoň nemám červotoče jako ta almara,“ zamumlala. „Nemusíte si sakra rvát vlasy.“

Zasmál se a jeho pohled vystřízlivěl, vracel se z velké dálky a hodně rychle. Neohrabaně se posadil na promočeném koberci a Elis napadlo, že se trochu podobá drsným mužům z Divokého Západu ze starých filmů. Na vraha vlastně ani nebyl dost hezký, vrazi údajně bývají přitažliví.

„Bylo to tak lákavé, umřít na hřbitově,“ řekl. „Měla jste mě tam nechat. Tohle je absták. Bude to horší a horší, až do konce.“

„Narkoman?“ Skoro ji to zklamalo. „A na čem jste závislejší?“ Její znalosti končily u heroinu a pervitinu a ke všemu byly ryze teoretické, z nějakého důvodu se nikdy nedostala k tomu, aby vyzkoušela aspoň drogy.

„Ne, něco... exotičtějšího.“ Ztěžka se zvedl a stáhl si přes hlavu mokrý svetr. Žádné vycpávky v něm neměl. V košili vypadal trochu jako zápasník.

Přistrčila mu štokrle. „Z toho se dobře padá, nezlámete si kosti, jestli to na vás přijde znovu.“ Zapnula vaříč, plyn

z bomby zasyčel a návštěvník se lekl. „Dělám kafe,“ oznámila. „Bude s meltou, nic moc.“

„Melta,“ opakoval zamyšleně. „To nějak nemám ve slovníku.“

„Pan Chroust ji někde shání. Za velkoobchodní cenu, ale neptejte se mě, kde v obchodě se dostane. Nejspíš nikde.“

„Aha.“ Pozoroval plamínky, olizující konvici. „Tyhyss se taky nikde nesežene. Jedině v Domě. Dávají ho jenom Dveřníkům. Zesílí latentní vlohy. Zastaví osobní čas... Sedmkrát sedm let, člověk pro ně maká, neúnavně, ve dne v noci, vodí je k těm špinavým kšeftům... A najednou konec, vykopnou tě a nenajde se žádná droga, která by tě... udržela.“ Ušklíbl se.

„Nerozumím ti ani slovo,“ poznamenala Elis.

„Chci jenom mluvit,“ vysvětlil jí. Oči se mu zaleskly, tváří mu škubl tik. „Vy si nehlídáte ústí. Ale to je fuk. Technickej svět, slepá ulička, ve spoustě věcí neprorazili... Vlastně jsem tu už byl. Neměl jsem lézt do té putyky, ale říkal jsem si, co kdyby tam měli něco...“

Zalila kávu, smíchanou s meltou a cukrem, zamíchala ji v hrnečku stříbrnou lžičkou. Měla jen jednu, a i tu ukradla, musela, protože máma jí nechtěla nic dát, ani tu lžičku, kterou jí kdysi před lety slíbila. Ale možná to nebyla krádež, když potřebovala něco na památku.

Ani nevěděla, že to říká nahlas. Až když její host řekl: „Taky mám něco na památku. Totiž...“ Ohmatal se v pase, najednou vyskočil a vyběhl do deště. Viděla oknem, jak něco hledá v trávě. Pak se sehnul – asi to našel. „Tohle,“ ukázal dlouhý nůž, spíš dýku, když se vrátil dovnitř. Elis překvapeně zjistila, že klidně sedí a prohlíží si tu vražednou zbraň jako exponát. Nějak jí ani nevadila.

Opatrně nůž zasunul do kožené pochvy u pasu. „A ještě tohle, ale to obvykle neztrácím.“ Zalovil pod košilí a vytáhl

přívěsek se zeleným očkem na tenkém stříbrném řetízku. „Dveřníci potřebují nějakou zbraň,“ pokračoval a Elis se už docela zapomněla bát, ačkoli její host byl očividně cvok. „Může se stát, že se brána otevře do divokého kraje. Nebo tam cíhají. Někde už o branách vědí, dokonce si postavili na své straně pevnosti a zátarasy... My jsme žádali pistole, aby ne, ale kdepak, leda načerno nebo v přímém ohrožení, dokonce ani Teski to neschválil natrvalo, bál se povstání... Semtam tu opatrnost vládců někdo odskáče, ale koho by to zajímalo, byl to jenom Dveřník na tyhyssu, no ne? Ale teď už na tom stejně nesejde.“ Zmlkl, tvářil se zatrpkle.

Podala mu hrnek. „Teplý to chutná líp.“

Ochutnal a spokojeně pokývl. „Myslíš si, že jsem cvok?“

„Možná. Vadí to?“

„A co ty? Samotná ženská v baráčku za městem... Ne-ní tady dvakrát bezpečno. A jsou tady ti... s motorkama.“

„Sem už nejezdí,“ pravila úsečně. Vzpomněla si, jak se parta šesti motorkářů projížděla po hřbitově, pan Chroust byl zrovna v práci a střízlivý a pochopitelně se mu to nelíbilo, a tak po nich začal střílet z brokovnice. Potom ho za to zavřeli a motorkáři jezdili po hřbitově dál a ničili náhrobky, dokud se lidé z města nenaštvali. Přece jen tu bylo několik hezkých, udržovaných hrobů, na kterých někomu záleželo, a tak policie dala ruce pryč, chvíli bylo rušno, pak všechno ztichlo, dva z těch mládenců se odstěhovali, jen co vyšli ze špitálu, další asi po tom skoro-lynči dostali rozum nebo co... Pan Chroust se vrátil za rok. Teď si kluci blbnou jinde, tomuhle místu se vyhýbají jako čert kříži. Ale to cizinec nemusí vědět.

„Utekl jsem před nimi z hospody,“ řekl. „Bylo mi zle a nic z toho, co měli u sebe, nepomáhalo... Úplně mi uniklo, kdy se vlastně naštvají.“ Šlehl po ní okem a rychle dodal: „Normálně bych je přebral.“

„Mám nějaký léky,“ nadhodila. Otázku přeprání místních opilců či motorkářů nerozebírala.

„Nezůstanu tady. Neboj, nebudeš mě pohřbívat, dobrá vílo.“ Zazubil se, jako by to byla legrace. „I když to máš zatraceně po ruce.“

„Nejsem víla. Říkám si Elis.“ Za oknem se zaklikatil zvlášť vydařený blesk, poryv větru vrhl na sklo okna kapky, tvrdé jako kamínky. Máme tady tvrdou vodu, co?

„Jo, víly se o lidi nestarají, to máš pravdu.“

Vzdychla. Asi s ním nebude lehká řeč. Ze všeho si utahuje, tyhle typy známe...

„Jmenuju se Kewen,“ řekl najednou. „Myslel jsem si, že už mi to bude jedno, ale není. Až umřu, budeš si mě pamatovat?“ Položil hrnek a zadíval se jí do očí. Skoro úpěnlivě.

„Ještě neumíráš.“

„Ne, ale přijde to. Už brzy. Tyhyss neseženu. Nikde ho nemají a v Domě se bojím krást, sotva jsem odtud utekl... A vůbec, proč bych měl žít dál?“ Nadechoval se k další větě, ale skočila mu do řeči:

„Jak dlouho jsi to bral?“

„Přes padesát let,“ zahučel a odvrátil zrak. „No jo, já vím.“ Zarachotil hrom, hned po blesku. Bouřka byla přímo nad nimi, museli zvyšovat hlasy, aby se slyšeli.

„Třeba do nás uhodí,“ řekla. Kdovíproč to znělo konejšivě.

Usmál se a jeho úsměv jí připomněl Cyrila, ačkoli mu nebyl vůbec podobný. Cyril byl dlouhý a hubený, bez brýlí mžoural a drogám se ve skutečnosti opatrně vyhýbal, ať už o tom říkal, co chtěl. To snad už je sto let, a ne sedm. Čas je děsně relativní a Kewen možná opravdu bral svou drogu padesát let... Dívala se, jak si uhlazuje vlasy. Vydržely ležet tak tři vteřiny, než se zase zvedly jako uši pozorně naslouchajícího zvířete.

„Nezabije nás to,“ prohlásil. „Je tady ústí. Dost často tam bývají kostely. Teda, v některých světech. Taky jsem viděl ty kruhy z kamenů...“

„Co je to ústí?“

„Neošetřená brána,“ odpověděl bez váhání. „Víš, já se měl stát Dveřníkem normálně, aspoň mistr Strofal si to přál, ale domácí Dveřníci to nechtěli připustit, nechtěli cizince... Nakonec to dopadlo úplně špatně a já skončil na tyhyssu.“

Povzdechla si. Už zase nevěděla, o čem je řeč.

„Otroci makají u rumpálů sedm let, to je zákon, i když Teski z Juců si ho někdy přál změnit...“

Další nestravitelná informace. „Sedm let jsem u vás sloužil,“ zabroukala si Elis zpěvavě. „A bez tyhyssu umře každý? A oni to vědí?“ Ať už *oni* jsou kdokoli.

„Jo. Umře. A Jucové to vědí. Teski s tím možná mohl něco udělat, ale dával si na čas a nakonec zblblnul, jako všichni. To bys koukala, co s člověkem udělá padesát let. A spousta moci k tomu.“ Objal si rukama kolena, zahleděl se na hladinu zbytku vychlazené kávy, jako by z ní chtěl věštít. Co asi? Kolik života mu zbývá?

Připadal jí docela zdravý, nevěřila by mu, kdyby před chvílí na vlastní oči neviděla ten záchvat. Třeba mu udělalo dobře to kafe. Chtěla mu to říct. Pak se chtěla zeptat, kdy vlastně opustil ten Dům... A pak ji napadlo, že se nechala vtáhnout do nějaké jeho psychózy.

Kewen zvedl hlavu a pomalu jí otáčel jako radar. „Nebezpečí,“ zadrmolil a stáhl širokou pusou do dětsky plačtivého **O**. „Jedou sem. Feťáci pitomí vzteklí! Musím pryč.“ Pohlédl na Elis. „Moc bych tě chtěl vzít s sebou, ale ty asi máš svoje lidi...“

„Nikoho,“ vyhrkla. „Vůbec nikoho.“ Jako by v sobě měla páčku, kterou stačilo stisknout tím správným slo-

vem, přestože nedávalo valný smysl. Už klečela u prádelníku a lovila ze spodní zásuvky plátěnou tašku s vypraným prádlem – moc ho teda není, Elis, ty nepořádnice, taky bys mohla prát častěji, přidala do kapsy na zip svoji lžičku a balíček sušenek. A měla sbaleno. „Kam teď?“

Pokrčil rameny a vzal ji za ruku. Nepamatovala si, jak opustili domek, ale musela určitě zamknout, protože o lžičku tiše cinkal klíč. Přeběhli hřbitov, ale jí připadalo, jako by snad letěli, tak rychle se míhaly náhrobky a vykopané jámy. Ze šera bylo najednou jasné světlo, blesky se ztratily, hromy dohřměly, přestalo pršet. A to poslední, to nebyl hrom, usoudila dodatečně. To byly čtyři silné motorky. Fetáci pitomí.

Tehdy

Otrokáři

V podkrovním pokojíku bylo příjemně nazelenalé šero, přesně vypočítaný odstín a intenzita světla, dopadajícího na okna domků z ulice. Umístění lamp a jejich seřízení měli na starosti odborníci. Vláda se stará, aby se občanům dobře spalo... Kewen měl na vládu vztek, protože v tom mizerném, pitomém spacím světle se nedalo číst. Petrel, ten si zaručeně nechte, a do školy se učil hned odpoledne, jen co přišel z posilovny nebo z tenisu nebo odkud... Mladší bratr spí přesně doporučených osm hodin a ráno je nesnesitelně svěží a v odporně dobré náladě. Dokonalý mladík. Od čtrnácti má řidičák na malé vznášedlo a dnes dostal k narozkám poukaz na volnou trasu k Ledovým pyramidám. Pro Kewena – s jeho znalostí – zeměpisu to bylo někde málem až u severního pólu, tam, kam se nikdy nedostane, však taky u slavnostní večere

práskl lžící, vykašlal se na moučník a šel trucovat. Prose-
dím celý život na zadku v tomhle pitomém, tupém, ospa-
lém městečku! Jaký horší trest byste ještě vymýšleli?

A oni mu za trest zhasli. Otrokáři! Co je to za rodiče,
kteří jedno dítě milují a druhé nenávidí? Nebo jsem
opravdu nalezenec, jak se někdy pošklebuje Petrel? Ado-
ptovali mě, protože nemohli mít děti, a teď toho litují,
protože za rok na to se jim narodil ten geniální, dokonalý
chlapeček?

Petrel má jemné blond vlásky – doufám, že bude mít
brzo pleš! Já když mrknu do zrcadla, vidím hřebíky. Tu-
hé, trčící vlasy, o které by se člověk popíchal. Nic se s ni-
mi nedá dělat. Vzpomněl si, jak chodil pořád dohola, aby
se nelišil od ostatních, jenže pak móda holých hlav mi-
nula a všechno se provalilo... Ten nejhorší skandál. Ně-
kdo se liší od ostatních! Na něj!

Zvykli si a teď už i zarputilá ředitelka školy uznává, že
s touhle drátovitou kšticí se nedá dělat nic, dočista nic.
Dohola teď chodí už jenom mladíci, propagující nadřaze-
nost bílé rasy. Kewen nebyl rasista ani náhodou, ostatně
s jeho snědou pletí by to působilo trochu komicky, a na-
víc jeho nejlepší kamarádka Aureli byla pěkně černá, ří-
kával jí *ty můj negříku* a vysvětloval jí, že ji pořád ocucává,
protože je z čokolády... Prostě vlasy vyhrály. Nikdo v ro-
dině takové neměl, nevyskytovaly se ani ve vybledlých
albech, kde rodiče opatrovali tisíce, fakt tisíce fotek. I oči
měl jiné. Aureli tvrdila, že jsou hnědé se zlatou metalí-
zou a že by si měl pořídit vůz, který by k nim ladil.

Až vyloupíme svoji první banku, zlato, vrněla, když byli
sami. Aureli byla fajn, někdy mu připadalo, že to umí ja-
ko profesionálka, ale to ona nebyla, přece by mu nelhala,
určitě ne od té doby, kdy utratil půlku kapesného za
kondomy, aby si spolu mohli opravdu začít. Bodejť, mí-

šenci sice byli v módě, ale stejně to měli těžký, na tom se oba shodli.

Jednou s tebou chci mít nádherný zvířátko, šeptala mu, bude mít takovou srst jako máš vlasy, dlouhý tesáky a po nocích bude pít krev přiblblým učitelům a měšťákům, to si piš.

Něco na tom bylo. Kewen se odmalička výjimečně dobře pral a nestyděl se přitom kousat a jeho zuby byly jaksi ostřejší, než bývá u lidí zvykem, i když na pohled na nich nebylo nic zvláštního. Ale Aureli nikdy neublížil, ani ve školce, když se ještě kluci a holky spolu prali. Od jisté doby už holky nebil, leda Žabičku, protože se zuřivě učila zápas ku-paj a neměla na kom si zkoušet nové chvaty. A když ji pak stejně přepral, vynadala mu, ale on měl svědky, že si o to sama řekla, na to si dával bacha.

Odvrátil se od zrcadla, které už studoval nezvykle dlouho – beztak nic pořádného neviděl. Mimo jiné ta protivná lesklá plocha odhalovala, že moc nevyrostl. Metr pětasedmdesát, víc ani tuk, co je to v rodině čahounů, kde je i máma o půl hlavy vyšší? Poslední dobou jako by rostl víc do šířky; pečlivě si kontroloval břicho, jestli se tam neobjeví ty odporné tukové polštáře. Ne, nic takového, všechno se to hromadilo na ramenou a Aureli mu předpovídala kariéru zápasníka.

Vzdychl. Co s tímhle hnusným večerem? Televizi měl zakázanou snad trvale, vždycky něco provedl, ať se snažil, jak chtěl. A beztak tam nic rozumného není. Nezbyvá, než hezky disciplinovaně ulehnout a promarnit další noc spánkem. Kdyby tak měl aspoň zajímavé sny!

Lehl si, zavřel oči a pokoušel se relaxovat, což je ovšem pakárna, když vás předem naštvou. Ale nakonec se mu to asi přece podařilo, protože se dostavil sen.

Obvykle si sny moc nepamatoval, a když, tak mu nepřípadaly nijak zvlášť zajímavé. Ovšem *tenhle* sen začínal

dost napínavě. V pokojíku byli najednou dva chlapi, normálně by dva možná přebral, ale tihle uměli hmaty a chvaty, o jakých se Žabičce ani nezdálo, zkrátka profíci, uzemnili ho a vyhodili oknem, čekal tvrdý dopad, ale byla tam síť. Zabalili ho do ní a nesli k vozu. Zeleně světélkující obluda, v jaké se vozí jenom ministři a mafiáni, se zvedla povinných šest metrů nad chodník, vychrlila úvodní oblak zaručeně ekologicky nezávadného dýmu a jako žižlavá čára – tak by to řekl Petrel – prokličkovala obytnou čtvrtí. Zevnitř průhlednou boční stěnou Kewen viděl ven. Teď proletěli nad Hájem 5. ledna. Přes dálnici a Valtikkovo jezero, kolem zbořené farmy *Za sto let*, která nevydržela ani čtvrt století, přes rozlehlé lány Fosterova zahradnictví. A temné centrum, kde svítí jen jasně fialové zářivky bezpečnostního dozoru na rozích. V noci tam není ani noha, na to se sakra přísně dohlíží, však vybavení kanceláří je pěkně drahé. A potom... My snad míříme do Pouště Děsu!

Tady je přece všechno zamořené, od té havárie v šestém roce, chtěl říct svým únoscům, ale vzápětí si uvědomil, že se spolu bavili řečí, ze které chytal stěží každé páté slovo, snad to bylo nějaké divné nářečí, protože povědomé mu trochu bylo...

Vážně letěli nad Pouští! Nejhnusnější místo v okolí! Sebevrazi pitomí. Nadával jim aspoň potichu, nemohli ho slyšet při hukotu motorů, a neklidně se mlel v síti, až se po něm jeden z nich ohlédl a něco zavrčel. Až teď si Kewen všiml jejich šatů. Měli jakoby kalhoty kapsáče, ale z hodně tuhé, trčavé látky, boty po kolena a na šněrování, sakra, copak se tohle ještě někde na světě vyrábí? Ale úplně nejlepší byly ty drátěné košile. Jako rytíři z roku raz dva, i s těmi širokými opasky a meči... Nebo to jsou šavle? Nebyl si jistý a oni mu ty zbraně neukázali

zblízka. Páni, a ty účesy! Ne že by nikdy neviděl tyhlety zamaštěné tenké copánky, ale na ulici je nepotkáte ozdobené barevným peřím, a už vůbec ne na dospělých. A že by si někdo pořídil podobnou úpravu i na plnovousu?

Začichal, co to tady smrdí, a pochopil. To oni. Jsou fakticky mastní a špinaví. Začínal se ho zmocňoval dojem, že tohle není sen. A pak postřehl toho chlapíka v koutě. Byl oblečen jinak než ostatní, halil se do jasně rudého pláště a vlasy mu volně vlály. Vypadal soustředěně, nemluvil. A pak narazili.

Totíž bylo to, jako by se kolem nich srazil vzduch a nadělaly se v něm žmolky, chvíli měli v prostoru málo místa a mizerně se dýchalo. Trvalo to snad pár vteřin, potom sevření povolilo a Kewen se mohl nadechnout. Poslední z těch vteřin věnoval krátké halucinaci, ženská ruka ho hladila a něžný hlas mu mazlivě šeptal... A bylo po všem. Vzduch najednou chutnal jinak a první vdech vyvolával lehkou závrať. Najednou si připadal volný, i v té síti. A bylo světlo, noc zůstala za nimi.

Řidič se otočil do kabiny. „Mrkněte na toho kluka! Co když se poblíže a zasviní to tu?“

„Ten?“ Muž v rudém plášti se usmál koutkem úst. „Ne, tenhle ne.“

„Je při vědomí,“ oznámil jeden z profesionálních bojovníků. Zdálo se, že ho to překvapuje. „Jak je ti, kluku?“

Druhý si poklepal na čelo. „Copak ti rozumí, ty idiote?“

Kewen se v síti posadil a zvědavě se rozhlížel. Letěli nad pouští, ale byla jiná než ta, kterou znal. Vypadala tak nějak zdravě a rostly na ní kaktusy a nějaké trní, prostě to rozhodně nebyla krajina zničená chemickým a radioaktivním odpadem. V dálce zahlédl nějaké stavby. Jak se blížili, rozeznával sloupoví a světlé oblouky, střechy zvednuté nad příkrčené stěny, aby pod nimi mohl proudit

vzduch, a všude pestré závěsy, v oknech, ve dveřích nebo místo plotů. Fakt malebná osada, jako stvořená pro turisty.

Řidič posadil vůz na jakousi náves či náměstíčko, kolem se okamžitě seběhly děti, z domů vykukovaly ženské v šátkách, závěsy se odhrnovaly a zase stydlivě zatahovaly, takhle Aureli mrká řasami, když chce něco naznačit...

Vytáhli ho z vozu a vymotali ze sítě. Děti si ukazovaly na jeho vlasy a smály se. „Hele, ježek!“ ušklíbl se kudrnatý kluk v děravém tričku pod kolena a hodil po Kewenovi hrst písku.

„Sám jsi ježek!“ odsekl Kewen, hbitě se sehnul a oplatil mu to. Děti sborově zapištěly a couvly.

„Podívejme,“ pronesl tiše muž v rudém. „Podívejme se na něj!“ Obrátil se k řidiči a bojovníkům, kteří přehazovali přes chladnoucí vůz obrovskou plachtu. „Za tenhle úlovek by se vám mistři odvděčili!“

„Pan Adran z Juců platí za otroky k rumpálům,“ prohlásil řidič nadutě. „Nic víc nás nezajímá, Dveřníku.“

„Když už, tak tedy *král* Adran z Juců,“ sykl rudě oděný muž, zvaný Dveřník. Vážně, měl červenou i košili a kalhoty o odstín tmavší, působilo to trochu děsivě i v plném slunci. „Dělejte, jak myslíte, mládenci. Až nebudete mít nikoho, kdo by vaše kšeftaře protáhl neupraveným ústím, vzpomeňte si.“

„Stavíme brány. Všude,“ pravil řidič pohrdavě a mávl na své bojovníky.

„Rumpály můžou tahat voli,“ namítl Dveřník. Upíral zrak na Kewena, až to bylo nepříjemné. I když, nepříjemná byla celá tahle situace, zatraceně nepříjemná! Začínal se potit, ve svém spacím úboru, který se skládal z trenýrek a tílka, se cítil trapně a měl žízeň.

„Voli něco stojí,“ ušklíbl se jeden z bojovníků. „Otroky si nakrademe. Lidi se kradou líp, abys věděl.“

Muž v dlouhém pruhovaném hábitu, snad zdejší starosta, se vmísil do debaty. „Nadání Dveřníka je v této době vzácné, vážený pane. Možná byste si měl poslechnout, co vám radí jeden z nich.“

„Ty drž hubu a nepleť se do politiky Juců,“ okřikl ho řidič. „A hlídej nám vůz, ať ho zase děcka nepoškrábou!“

„Jistě, pane,“ uklonil se domorodec.

Řidič se zamračeně obrátil k zajatci. „Odtud se jde pěšky, jasný? Nesnaž se utíkat. Nerad bych ti svazoval ruce, když pak spadneš na hubu do písku, bolí to. Rozumíš?“

„Jo,“ vypravil ze sebe Kewen. Poslušně vykročil za řidičem. Otrokáři, převalovalo se mu v hlavě, fakticky otrokáři! Rumpály, brány. Ústí. Co to sakra může znamenat? A jak to, že jim najednou rozumím?

Pod vrstvou písku měla cesta, po níž se ubírali, tvrdý skalní podklad, šlo se po ní celkem dobře. Brzy jim vesnice zmizela za vysokou dunou, byli sami pod zlatým nebem. Bylo by to krásné, taková úžasná, exotická krajina utopená ve sluneční záři, jenomže ho začaly bolet nohy, chodidla pálila čím dál víc. Kdyby mu vzali s sebou aspoň tenisky! Mladší bojovník si všiml, jak zajatec kulhá, a utěšil ho: „Jen si zvykej! Otroci u nás chodí vždycky bosí!“

Podél cesty se objevily trsy trávy, postupně houstly, změnil se v ježaté louky. Na obzoru se ukázaly další budovy, vyšší a lesklé, jako ze skla nebo s nějakou zvláštní omítkou, prostě město.

„Jucton,“ poznamenal řidič. „Hlavní město Domu.“

Konečně dorazili k prvním stavbám. Opevnění města nestálo za řeč, jako by se tu kdysi válčilo a teď už dlouho ne, ale zase ne tak dlouho, aby někdo považoval hradby za historickou památku. Všechny brány byly dokořán. Středověk, přemítal Kewen a chvatně lovil z paměti

všechno, co si pamatoval z dějepisu. No jasně, bláto nebo prach v ulicích, tady vyjeté koleje od povozů a koňské kobližky na zemi, stružky u chodníků, bezvadná náhrada kanalizace, mouchy a smrad. Domy se zdají bytelné, z kamene i z cihel, kdy vlastně byly vynalezeny cihly? A okna jsou ze skla, někde mozaika spojená kovem, jinde celé průzračné tabule. Co asi v noci hoří v těch pouličních lucernách?

Lovci otroků, jak si Kewen únosce v duchu nazval, mířili do středu města, až došli na náměstí. Po těch úzkých uličkách, jimiž se protahovali předtím, působilo neobyčejně rozlehle, jako by ho někdo naplánoval pro účely masových manifestací. Na jedné straně mělo šibenici. Kewen nasucho polkl. A to vedle vypadá jako gilotina. A co to vyvýšené pódium se sloupky, k nimž jsou připevněné okovy? Popravy tady musí být dost poutavá podívaná a místa pro diváky je tu opravdu hodně. Žaludek se mu zkroutil a kolena podklesla. Báječné místo pro otroka, vážně.

Naštěstí nemířili k šibenici, vedli ho na opačnou stranu, k boudě na kolech, jakési maringotce s chybějící jednou stěnou, kolem níž se jako had vinul zástup mladíků a kluků. Noví otroci k rumpálům. Všichni v Kewenově věku, kolem osmnácti, všichni nahatí a vyděšení.

„Dělej,“ postrčil ho řidič. „Svlíkat a do řady!“

V maringotce seděl svalnatý znalec, který nové otroky ohmatával a bez přestání nevrle bručel. Kewen zaslechl něco ve smyslu *mizerný materiál, kde je sakra berou, chcípáky, za tohle si nezasloužíte ani svůj plat...* Vedle něj seděl úředník v tmavém obleku, který zdálky vypadal skoro normálně, ale zblízka ten jeho oblek byl z nějakého sametu, vypasovaný až hrůza a místo kravaty se k němu

nosila černá mašle pod bradu. Úředník nováčkům přiděloval čísla. Kewen čekal dlouho, byl ve frontě poslední, a dovnitř se vyškrábal po čtyřech schodech úplně zpitomělý pálicím sluncem a zničený z toho, jak ho domorodci okukovali a hlasitě komentovali jeho vady a přednosti.

Znalec vzhlédl a přestal vrčet. „Toho si беру do hor, k Panské bráně.“

„Nechceš radši některého z těch velkých?“ zeptal se úředník pochybovačně.

„Ne.“ Svalovec vstal a ukázalo se, že není o nic vyšší než Kewen. „Tenhle má pořádnou kostru a žádný sádlo, ten vydrží.“

Úředník pokrčil rameny a Kewen byl přidělen k Panské bráně, ať už to mělo být cokoli.

Tichý hovor v ústí:

„Konečně! Konečně přišel. Náš chlapec poprvé vstoupil do ústí.“

Mladší hlas – nebo vědomí: „Musíme ho chránit. On přece ještě nic neví. Ani nás ještě nezná.“

Starší/zralejší vědomí – znepokojeně: „Jistě, tenhle nic neví. Je ti jasné, před čím ho musíme ochránit především? Posloucháš mě, Tyvi?“

„Je mi to jasné.“ Myšlenka hebká a lesklá jako hedvábí. „Ale ty přece nikam neodcházíš, budeš ho hlídat se mnou. Jsi tady. Jsme. Budeme a byly jsme a... Už nevím. Je to dávno. Bude to dávno.“

Cesta do hor na kodrcajícím povozu byla nekonečná a Kewen nechápal, proč si nevezmou normální reaktivní vůz, když je přece mají, ale postupně, jak si obhlížel okolí, dospěl k názoru, že tenhle svět se kdovíproč drží zuby

nehty svého středověku. Možná se místní vládce rozhodl, že to byla zlatá doba lidstva.

Mělo to své výhody. Například svěží, zeleně šťavnatou krajinu bez sebemenších známek znečištění. Opravdu tady bylo hezky, což ocenil i polohladový otrok s tlustým provazem na krku.

„Ne že by mělo smysl utíkat,“ řekl mu svalnatý bruchoun, který si ho vybral. „Ale nemám chuť honit tě někde po lese. Prohlídni si tenhle bič. Vidíš?“

„Jo, vidím,“ odpověděl Kewen. A zbytek si představuju, dodal v duchu. Jeho pán nebyl na dlouhé řeči a většinu času prozíval. Koně, líní a tlustí, cestu znali a nemusel je ani příliš řídit. Povož beze spěchu drkotal líbezným krajem, kopyta koní pravidelně dopadala na vyschlou cestu, mouchy bzučely, potoky bublaly a povoz tiše skřípal. Úplná idylka, až na ten provaz.

Když se objevily hory a vylouply se z modravého oparu, blýskající bělavými skalami jako chrupem divocha, nedotčeným zubní pastou, Kewen na chvíli zapomněl, v jakém srabu se octl, a obdivoval výhled jako turista.

Projížděli kolem lomu, kde se těžilo něco sklovitě průhledného a blýskavého, celé velké krystaly, bloky rozměrné jako skříně byly vystaveny na odív mezi dřevěnými, zašlými baráky, na některých už se skvěly řezby... Kewen s úsilím vypátral v paměti slovo křišťál a s úžasem zíral na tu nádheru. A právě v tom místě se mu krutě připomnělo jeho neblahé postavení.

Z baráku na kraji lomu vyšla dívka s plavými vlasy skoro doběla, v přiléhavé halence a dlouhé plandavé sukni, odmávla energickým gestem pryč kohosi, kdo se opozdil ve dveřích, a se zájmem se zahleděla na přijíždějící vůz. Minuli ji ve vzdálenosti nějakých čtyř pěti metrů. Kewen viděl, jak se její výraz rychle mění, mihla se zvěda-

vost, soucit a pak se uchichtla. Zrudl a schoulil se, ona odvrátila zrak. Ale ne moc rychle. Mohla být tak v jeho věku. A nejspíš na okamžik zapomněla, že je dáma, kterou nahý otrok nezajímá.

„Co ta zas tady dělá,“ zabručel jeho pán, ale hned na to se zazubil. „Líbil ses jí.“

Kewen se neodvážil vyptávat, kdo je ta hezká dívka, a zbytek cesty uběhl v mlčení.

Panská brána trčela k nebi v mělkém travnatém sedle mezi dvěma kopci, jedním oblým, druhým skalnatým. Její dva rumpály se skutečně podobaly tomu zařízení, které Kewen viděl na obrázcích starých studní, byly obrovské a právě se u nich dřeli dva otroci. Byli oblečení do pytlovitých halen bez rukávů, což bylo přece jen lepší než nic, bosé nohy měli špinavé a na pohled tvrdé. Další dvojice čekala, až na ně přijde řada. Asi se při tak těžké práci často střídali.

Brána, černá, masivní, upevněná ke dvěma mohutným sloupům, se neochotně pohybovala na kovových kolejničkách, tažena vzhůru složitým zařízením z kladek, lan a zubatých kol, zavěšených na jakési na první pohled předimenzované, rezavějící konstrukci, vysoké málem jako okolní kopce. Celé to páchlo nějakým mazadlem a patrně tu věc promazali dobře, když s takovým kusem pohnuli dva kluci. Náhradníci se líně ohlédli, přejeli pohledy nováčka, který právě neobratně slézal z vozu.

„Dva měsíce,“ utrousil jeden z nich, podsaditý a zarostlý jemným, chlapeckým vousem. „Já vsadit večeri.“

Druhý počkal, až nováčka dovedou blíž. „Ba ne, tenhle vydrží.“ Kývl na Kewena a přešel na angličtinu se zvláště širokou výslovností. „Rozumíš mi? Budeme tady sloužit spolu, až Tlustocha pustí.“

Kewen zabloudil zrakem ke vzdálenějšímu rumpálu, kde se snažil opravdu robustní mladík. „Tamhle toho?“